

Логарифми та їх властивості

Підготувала:
студентка групи ЕФ-11
Білько Наталія

Логарифм (від грец. λόγος — «слово», «відношення» і грец. ἀριθμός — «число») — математична операція обернена піднесенню до степеня

A stylized mathematical expression $\log_a b$ is displayed in a bold, black, serif font. The 'log' is large and prominent, with the 'a' as a subscript below it, and the 'b' as the argument to the right. The entire expression is set against a light blue rectangular background.

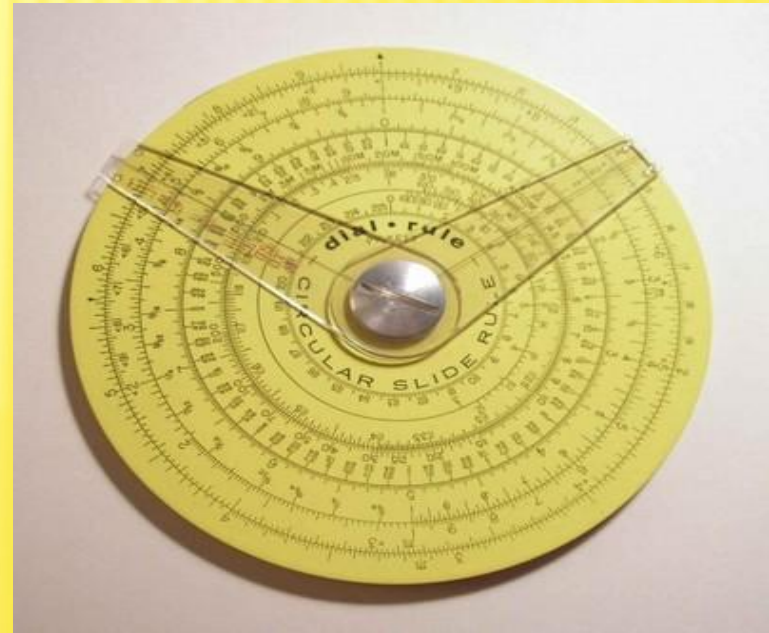
Логарифмом додатного числа N за основою b називається показник степеня x , до якого потрібно піднести b , щоб отримати N .

Позначення логарифма:

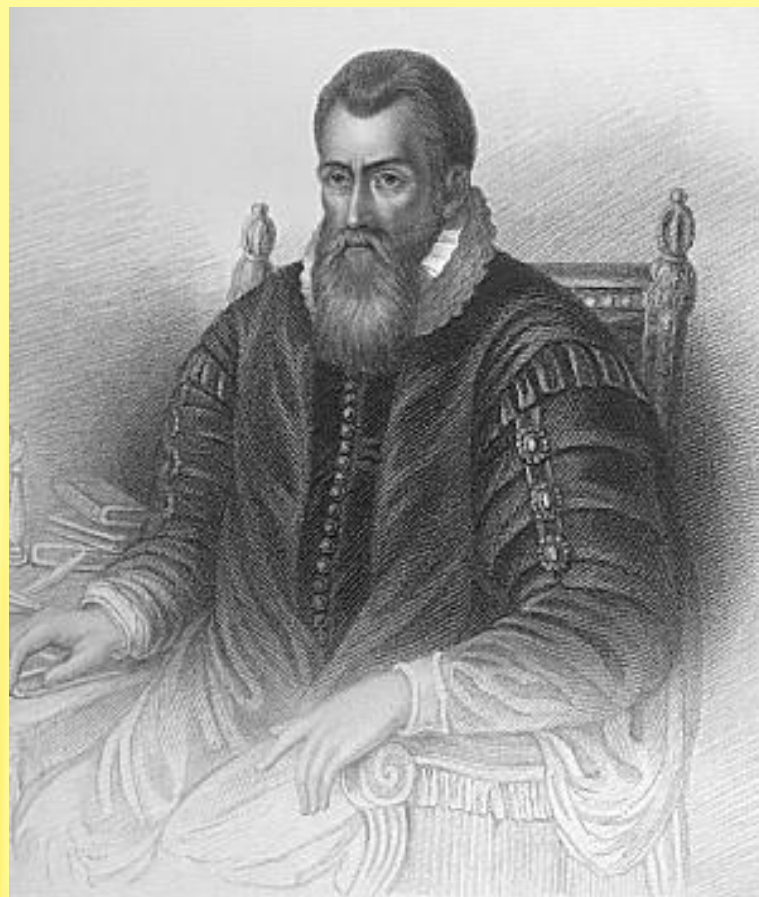
$$\log_b N = x$$

Цей запис рівнозначний
наступному:

$$b^x = N.$$

Логарифми були введені **Джоном Непером** на початку 17 століття як засіб спрощення розрахунків. Вони швидко почали застосовуватися вченими та інженерами для пришвидшення виконання обчислень використовуючи логарифмічні лінійки і таблиць логарифмів. Наприклад, можна значно спростити обчислення добутку використовуючи важливу властивість: логарифм добутку є сумою логарифмів множників:

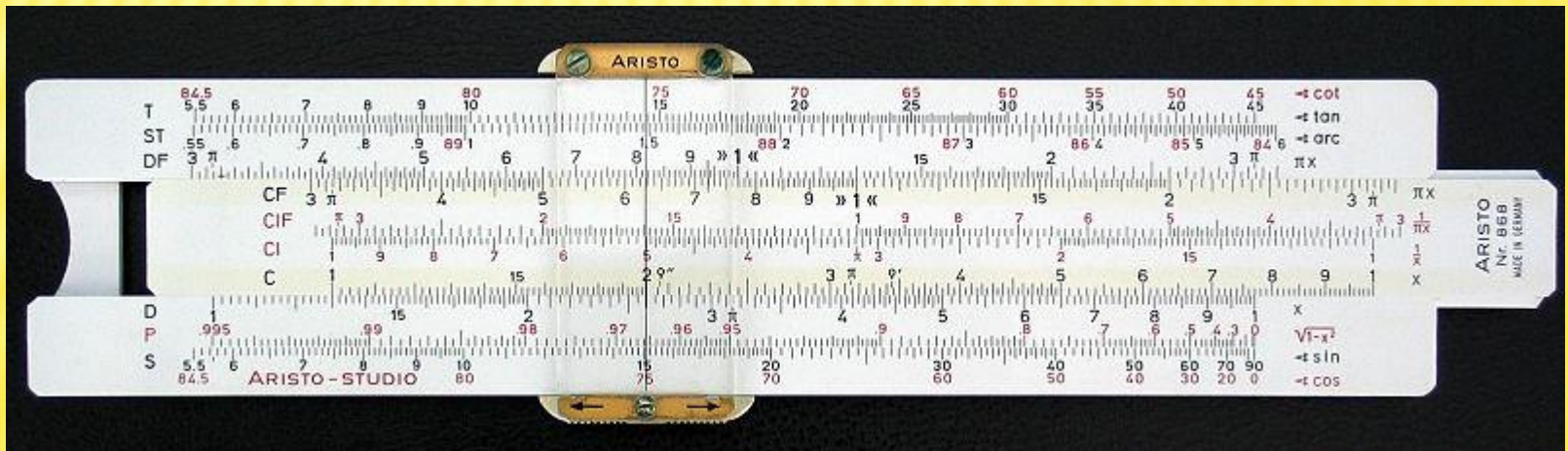
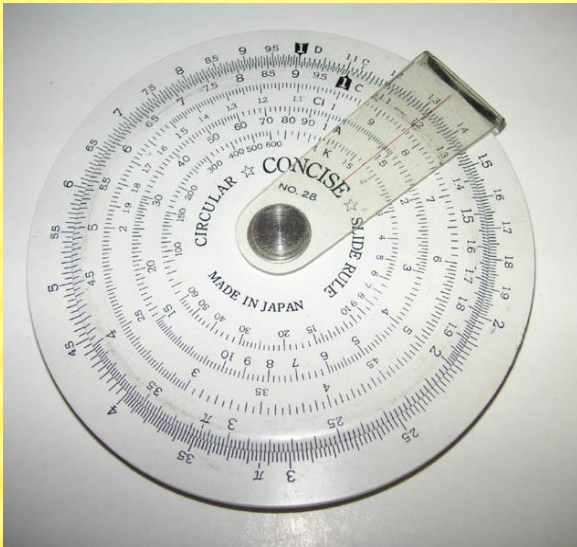

$$\log_b(xy) = \log_b(x) + \log_b(y)$$

Логарифмічна

лінійка — аналоговий обчислювальний пристрій, що дозволяє виконувати кілька математичних операцій, основними з яких є множення і ділення чисел.

Найпростіша логарифмічна лінійка складається з двох шкал у логарифмічному масштабі, що здатні пересуватися одна відносно одної. Складніші лінійки містять додаткові шкали і прозорий повзунок з кількома поділками. На зворотній стороні лінійки можуть знаходитися різні довідкові матеріали.

Позначення:

$$x = \log_b a \quad \text{логарифм числа } \mathbf{a} \text{ за основою } \mathbf{b}$$

Існують особливі позначення для:

✦ натуральних логарифмів

$$\log_e a = \ln a$$

✦ десяткових логарифмів

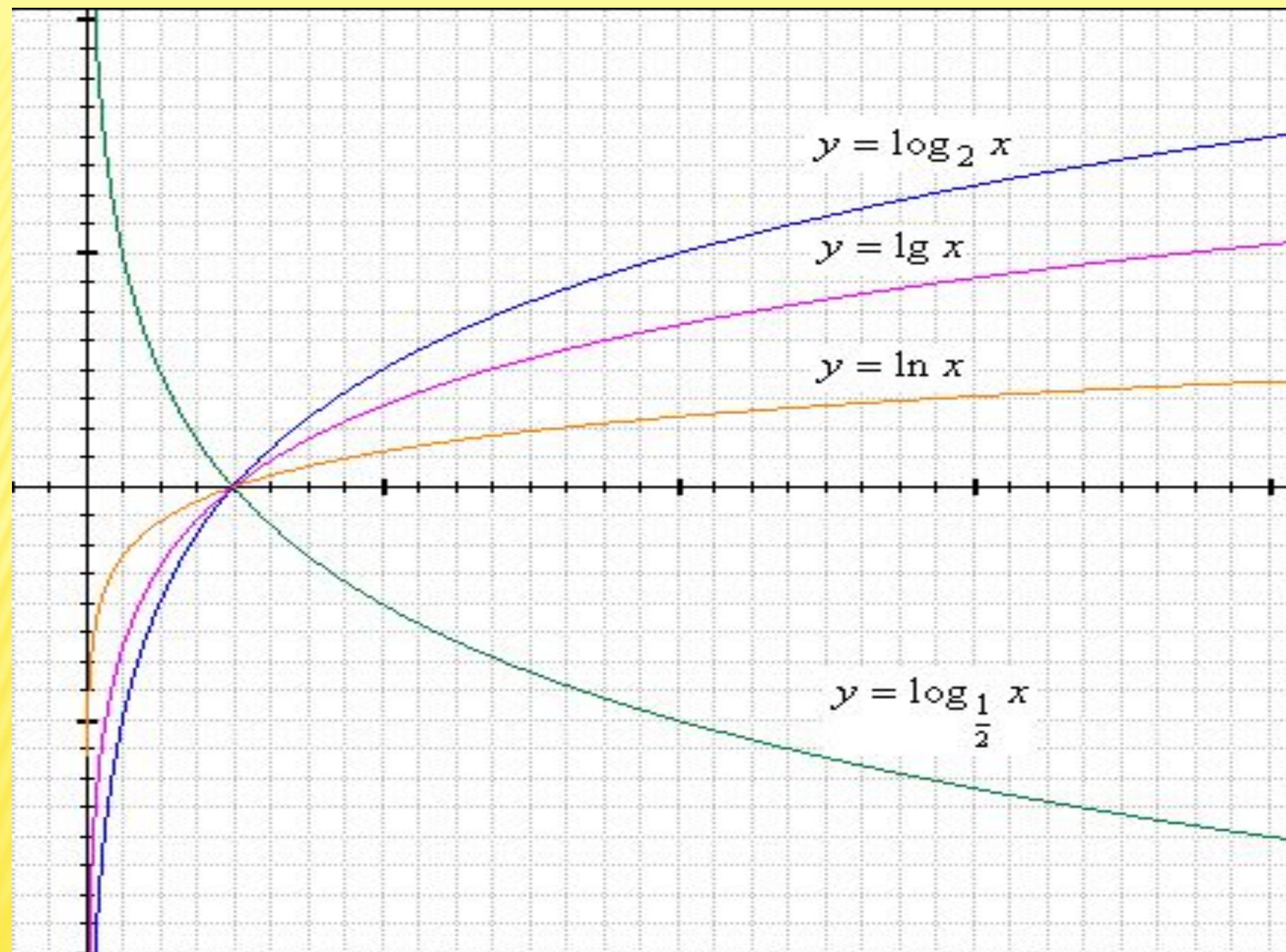

$$\log_{10} a = \lg a$$

✦ двійкових логарифмів

$$\log_2 a = \text{lb } a$$

Основні властивості логарифмів

Областю визначення функції є множина всіх додатних чисел

Областю значень функції є множина всіх дійсних чисел

Функції не є парною, а ні непарною

Якщо $b > 1$, то функція зростаюча, і більшому значенню функції відповідає більше значення аргументу

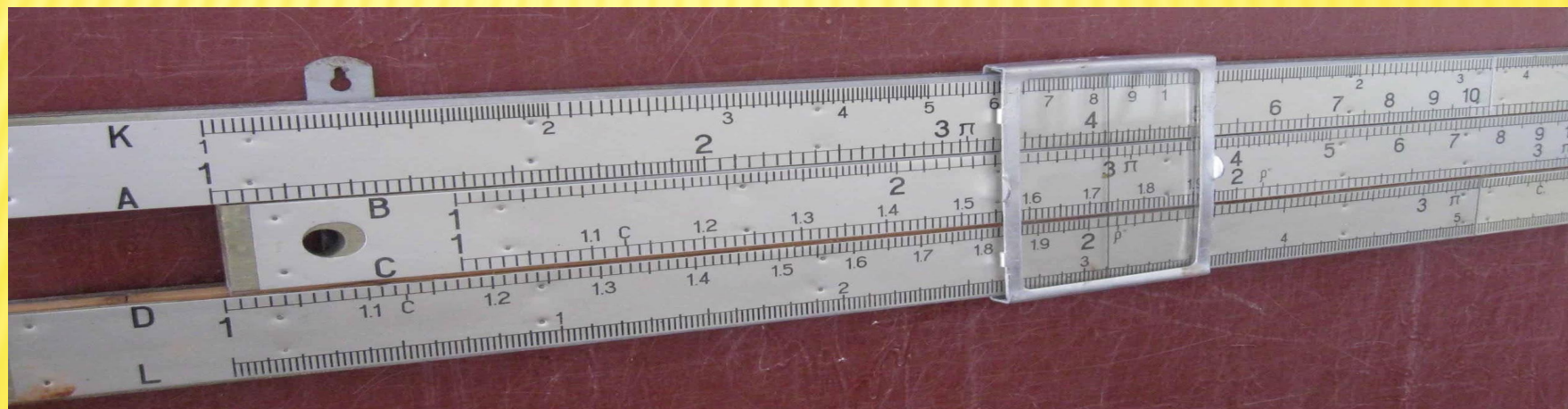
Якщо $0 < b < 1$, то функція спадна, і більшому значенню функції відповідає менше значення аргументу

$\log_b(xy) = \log_b(x) + \log_b(y)$	логарифм добутку двох чисел дорівнює сумі логарифмів цих чисел
$\log_b\left(\frac{x}{y}\right) = \log_b(x) - \log_b(y)$	логарифм частки двох чисел дорівнює різниці логарифмів цих чисел
$\log_b(x^p) = p \cdot \log_b(x)$	логарифм степеня
$\log_b \sqrt[p]{x} = \frac{1}{p} \log_b(x)$	логарифм кореня

Таблиця властивостей

Логарифмічна функція

Логарифмічна функція $y = \log_b x$ ставить у відповідність кожному значенню змінної її логарифм за наперед обраною основою b .

Властивості логарифмічної функції:

множина визначення логарифмічної функції

$$D = (0, +\infty)$$

логарифмічна функція є монотонною,
причому

є зростаючою, якщо $b > 1$

є спадною, якщо $0 < b < 1$

логарифмічні функції за різними основами є
пропорційними

$$y = \log_b x$$

$$y = b^x$$

$$\frac{d \ln x}{dx} = \frac{1}{x}, \quad \frac{d \log_b x}{dx} = \frac{1}{x \ln b}$$

$$\int \ln x \, dx = x(\ln x - 1) + C$$

$$\text{li}(x) = \int_0^x \frac{dt}{\ln t}, \quad x \neq 1$$

первісна логарифмічної функції:
спеціальна функція інтегрального
логарифму: похідна логарифмічної функції:

є оберненою до

показникової функції

розклад у ряд Тейлора

$$\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} x^n = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \dots$$

стала Ейлера—Маскероні

$$\gamma = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{k} \right) - \ln(n) \right]$$

Логарифми в природі

Мушля молюска Наутілуса за формою близька до логарифмічної спіралі

Область низького тиску над Ісландією

Спіральна галактика «Водоверть»

**Дякую
за увагу!**